

DON CARPENTER

VRIJDAGEN BIJ ENRICO'S

Roman

Voltooid door Jonathan Letham

Uit het Engels vertaald door
Onno Voorhoeve

Meulenhoff

ISBN 978-90-290-9058-2
ISBN 978-94-023-0359-9 (e-boek)
NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Fridays at Enrico's*
Omslagontwerp: Bart van den Tooren | BVDT
Omslagbeeld: Getty Images
Vormgeving binnenwerk: Adriaan de Jonge

© 2014 by the Estate of Don Carpenter
Nederlandse vertaling © 2015 Onno Voorhoeve en Meulenhoff Boekerij bv,
Amsterdam
Published by special arrangement with Kleinworks Agency in conjunction with
their duly appointed agent 2 Seas Literary Agency

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk,
fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

DEEL 1

JAIME EN CHARLIE

Jaime en Charlie trouwden met elkaar in een houten kapel in South Lake Tahoe, de avond voor hun laatste afsluitende tentamens. Toen ze de dag daarop terugreden naar San Francisco, de kater wegspoelend met flesjes bier, besloot Charlie dat de universiteit volkomen nep was en dat hij het vertikte dat laatste makkelijke tentamen te doen dat hem van zijn bul scheidde. Charlie reed niet. Dat kreeg hij niet meer voor elkaar. Omdat Jaime met haar een meter tweeënvijftig amper boven het stuur uit kwam, zat ze rechtop, met haar neus omhoog, haar bloeddoorlopen blauwe ogen verstopt achter een zonnebril en haar bijna witte blonde haren wapperend in de hete wind. Ze was negentien jaar oud.

‘Ik ga dat klotetentamen niet doen,’ zei hij. Hij had die hele universiteit nu wel door. Hij had zijn studietijd beter lezend in bed kunnen doorbrengen, bedacht hij met een katerig hoofd. Terwijl ze door de vlakke en hete Sacramento Valley reden deelde hij dit inzicht met zijn nieuwe bruid.

‘Ik kan ook gewoon frontaal op een tegenligger rijden,’ zei ze toen hij uitgepraat was.

Charlie rommelde wat in het dashboardkastje, op zoek naar iets om de pijn te verzachten. Bier was niet genoeg. Hij vond een Alka-Seltzer in een verfrommelde doordrukstrip. Daar had hij wel wat aan, als hij een manier vond om hem in te nemen. Misschien moest hij de bruistablet boven zijn bierflesje verkruimelen. Misschien moest hij het ding op zijn tong leggen en een flinke slok nemen. Hij dacht aan *Grace* van Joyce en glimlachte.

‘Meen je het serieus?’

‘Wat?’ vroeg hij.

Ze hield van Charlie, maar in veel opzichten was hij nog een klein kind. Hij had de mooiste glimlach die ze ooit had gezien, breed, vriendelijk, makkelijk, de glimlach van een man die wat van het leven had gezien en daarvan genoten had. Charlie was een van de studenten die in Korea

hadden gevochten. Hij was bezig met een grote roman over zijn oorlogservaringen. Hij was een autodidact, maar heel begaafd, en iedereen had hoge verwachtingen van hem. Niet dat dat Jaime iets kon schelen. Ze wist dat ze beter schreef dan Charlie, alleen miste ze zijn levenservaring. Ze waren op een heel natuurlijke manier met elkaar in contact gekomen. Charlie zat achter haar bij het college literatuur van Walter Van Tilburg Clark. Het was Jaime's eerste dag op de universiteit van San Francisco State en ze was nerveus. Walter Clark, een beer van een vent in een verschoten sweatshirt, en niet in pak, zoals de andere docenten, vertelde de dertig studenten die voor hem zaten welke romans ze zouden behandelen. Jaime probeerde aantekeningen te maken, maar ze rook een dranklucht achter zich en op de een of andere manier irriteerde haar dat. Ze draaide zich boos om naar Charlie.

'Kun je alsjeblieft wat minder hard zuchten?' hoorde ze zichzelf tegen deze glimlachende man van een jaar of dertig zeggen.

'Het spijt me,' zei hij. Zijn stem was opwindend diep. Haar oog viel op het grote kladblok van geel papier waarop Charlie striptekeningen van naakte vrouwen maakte. Ze trok een wenkbrauw op om hem te laten merken wat ze van zijn tekentalent vond en draaide zich weer om om aantekeningen te maken. Toen ze na afloop van het college de patio die aan 19th Avenue grensde op liep, haalde Charlie haar in. Hij droeg een oud legerjasje, een spijkerbroek en vieze motorlaarzen. In 1959 was San Francisco State behoorlijk informeel. De meeste studenten hadden een bijbaantje of zelfs een volledige baan en er liepen veel oud-militairen rond, maar Charlie zag er echt uit als een zwerver. Zijn donkerbruine haar was te lang en leek geen kam gezien te hebben. Hij had die dag een flinke kegel, maar toen hij haar met zijn diepe, vriendelijke stem aansprak, voelde Jaime iets.

'Heb je een van die boeken wel eens gelezen?'

Precies op dat moment liepen ze het zonlicht in en voelde Jaime zich opeens geweldig en niet meer eenzaam, zonder aanwijsbare redenen.

'Bedoel je *Moby Dick*? Of ik *Moby Dick* heb gelezen?'

'Ja, en die andere. *Passenger to India*? Heb je die gelezen?'

Jaime stopte met lopen en draaide zich naar hem om, met haar boeken tegen zich aan gedrukt. Hij keek glimlachend op haar neer, als een goeie ouwe lobbies. Ze wilde hem net verbeteren, maar bedacht toen dat hij haar voor de gek hield. Ze wist niet waarom ze dat zo leuk vond. Ze

moest lachen en ze gingen op een van de betonnen bankjes op de patio zitten, waar ze haar laatste sigaret met hem deelde. Het college van Clark was altijd op dinsdag- en donderdagmiddag en het was voor allebei de laatste les van de dag. Ze begonnen elkaar voor aanvang van het college te ontmoeten, op de patio. Nadat ze zo een paar weken achter elkaar hadden zitten kletsen, bedacht Jaime dat Charlie niet eens wist hoe ze heette. Hij noemde haar 'babe', maar zo noemde hij de meeste vrouwen waarschijnlijk. 'Ik heet Jaime Froward,' zei ze op een dag toen ze de collegezaal in liepen. Ze spelde haar naam voor hem.

'Wat goed,' zei hij. 'Ik ben Charlie Monel.' Hij stak zijn hand uit en schudde die van haar hartelijk. Ze wist niet of hij haar voor de gek hield. In de les stak Charlie nooit een hand op, zei nooit iets, zat alleen maar voorovergebogen te tekenen in zijn kladblok. Halverwege het collegejaar had ze geen flauw idee of hij zat op te letten of niet. Voor het afsluitende tentamen moesten ze een essay schrijven, de moeilijkste opdracht die je kon krijgen. Jaime besloot te schrijven over *Death Comes for the Archbishop* en vulde drie dubbele vellen papier met haar keurige handschrift. Ze had tijdens het schrijven flink zitten zweten, wat een goed teken was. Toen ze klaar was, draaide ze zich om en zag hoe Charlie nog ingespannen zat te pennen, met zijn neus bijna op het papier en zijn pen krampachtig vastgeklemd. Hij schreef alsof zijn leven ervan afhing. De bel klonk. Jaime leverde haar werk in en liep het lokaal uit. Charlie en nog een paar anderen zaten nog te schrijven. Ze liep de patio op, ging zitten, stak een Pell Mell op – zo sprak zij het altijd uit – en wachtte. Hij kwam bijna twintig minuten later naar buiten, met een uitdrukingsloos gezicht en zijn haar helemaal door de war. Hij grijnsde naar haar en ging zitten.

'Heb je wat te roken?'

Ze gaf hem haar pakje. 'Waar heb je over geschreven?' vroeg ze.

'*Mollige Dick*,' zei hij. 'Da's me lievelingsboek.'

Toen ze hun cijfer kregen, was Jaime woedend dat zij maar een acht had. Charlie had een negen, met een hele kolom commentaar van Clark, in zijn piepkleine handschrift in blauw potlood. Het enige commentaar dat zij van Clark had gekregen was: 'Je hebt Cather goed begrepen.'

'Mag ik jouw stuk lezen?' had ze aan Charlie gevraagd. Ze wist dat ze rood aangelopen was van kwaadheid. Op school was ze bij literatuur altijd de beste leerling geweest die ze ooit hadden gehad. Dat hadden ze in elk geval gezegd.

Ze gingen op het bankje zitten en lazen elkaars essays. Dat van Charlie was moeilijk te lezen. Zijn handschrift was heel rommelig, alsof hij zichzelf had leren schrijven. Maar toen ze er eenmaal in zat, las ze zijn stuk gefascineerd en met enige jaloezie. Charlie had een uitbundige stijl en scherpe ideeën, oordeelde ze. Al was hij behoorlijk ongepolijst. Toen ze klaar was, was Charlie nog geconcentreerd bezig met haar stuk. Hij bewoog zijn lippen tijdens het lezen, iets wat ze altijd lachwekkend had gevonden, maar nu opeens ontroerend, charmant zelfs. Hij keek op. ‘Dat van jou is beter,’ zei hij. Hij glimlachte gekweld.

Het deed haar plezier. ‘Waarom heb jij dan een negen en ik een acht?’ Ze had meteen spijt van haar vraag.

‘Geen flauw idee,’ zei hij schouderophalend.

‘Nou ja, we hebben het in elk geval gehaald,’ zei ze.

‘Heb je zin om met me mee naar huis te gaan?’ vroeg hij en keek haar strak aan, eindelijk eens zonder glimlach. Dit was het moment waar ze het hele semester op gewacht had. De eerste stap, eindelijk. Ze zou hem vriendelijk afwijzen. Per slot van rekening had hij haar essay geprezen.

‘Ja hoor, dat is goed,’ hoorde ze zichzelf zeggen. ‘Waar woon je?’

Charlie woonde in North Beach, in Genoa Place, tussen Union Street en Green Street, halverwege Telegraph Hill. Het was een kleine woning; twee kamers gescheiden door een halve muur, met twee grote ramen die uitkeken op het straatje. Toch was het een aardig uitzicht, want de huizen aan de overkant waren in verschillende pastelkleuren geschilderd en als het niet miste, zag je heel veel strakblauwe lucht. Toen Charlie er eind 1958 kwam wonen, was het nog een grote bende. De vorige huurder had speed gedeald. Het had er naar bedorven Chinese kool en riool geroken. Het wç'tje was smerig en de muren en moeilijk bereikbare plaatsen waren al jaren niet meer schoongemaakt. Overal zag je stukken gescheurd behang, verfspatten, aangekoekte voedselresten en dingen die Charlie niet thuis kon brengen. Het verhaal was dat de speeddealer slaappillen had geslikt om een einde aan zijn leven te maken. Hij was op zijn stinkende matras gaan liggen om te sterven, maar een paar kennissen van de Hot Dog Palace op Columbus Avenue waren nog aan de deur gekomen, en toen er niet werd opengedaan, hadden ze die met een schroevendraaier geforceerd. Ze waren op zoek geweest naar speed, maar hadden de dealer aangetroffen, op sterven na dood. Volgens het verhaal hadden ze de woning toch nog overhoopgehaald en de handelsvoorraad gevonden. Ze hadden het spul ter plaatse geïnjecteerd en hetzelfde bij de dealer gedaan, want ze waren de beroerdesten niet. Na enige tijd was hij wakker geworden en had hij ontdekt dat zijn handelsvoorraad weg was. De daders hadden op een papieren zak uitgebreid tekst en uitleg gegeven.

Charlie zette alle troep van de dealer op straat, reinigde de vloer en de muren, schuurde en lakte de houten vloer opnieuw, krabde de verf van het houtwerk en het behang van de muren. Hij was drie dagen bezig met het schoonmaken van het fornuis en het koelkastje. Hij beitste het hout en witte de muren. De woning begon lekker te ruiken en er geweldig uit te zien. Hij kocht een veldbed en een matras bij de legerdump in Stock-

ton Street en keukenspullen bij Figone Hardware in Grant Street. Hij pakte zijn kartonnen koffer uit, rolde zijn slaapzak uit op het matras, zette zijn boeken in oranje kratjes en was thuis. Het was de dealer uiteindelijk gelukt om zelfmoord te plegen door zich vol te proppen met slaappillen en naar Land's End te gaan, waar hij naar de zee had zitten staren tot hij buiten bewustzijn raakte. Toen ze zijn lichaam vonden, had hij het nummer van het mortuarium in zijn zak zitten.

Charlies auto was een DeSoto-sedan uit 1940, lichtgrijs en roestig, maar een betrouwbaar ding. Tijdens de twintig minuten durende rit van de universiteit naar North Beach hadden hij en Jaime het over de studie. Heel onschuldig allemaal. Hij parkeerde in Union Street, vlak boven Grant Street. Hij vroeg zich af of hij snel moest uitstappen om het portier voor Jaime open te houden. Ze had de hele rit maar weinig gezegd. Charlie had haar niet proberen in te pakken met allerlei gevatte opmerkingen, en nu ze in North Beach waren aangekomen, vroeg hij zich af waarom hij haar eigenlijk had meegenomen. Omdat ze bloedmooi was, daarom. Hij glimlachte zo onschuldig als hij kon en zei: 'Nou, daar zijn we dan.'

'Ik denk dat ik maar naar huis ga,' zei ze met een klein stemmetje.

Charlie voelde zich opgelucht. Hij wilde zo'n arm negentienjarig meisje niet verleiden als ze dat zelf niet wilde.

'Waar woon je?' vroeg Charlie.

'In Washington Street, vlak bij Fillmore,' zei ze. 'Ik pak de bus wel.'

'Nee,' zei hij. 'We zijn hier nu toch, kom even binnen, drink een kop thee en dan breng ik je naar huis.'

Ze zei niets, dus stapte hij uit en opende het portier voor haar. Hun blikken kruisten toen ze uitstapte. Haar ogen waren heel groot en blauw, de kleur van de lucht. Ze keken hem rustig, intelligent en misschien zelfs wel beschouwend aan.

'Hallo,' zei hij tegen die ogen.

'Hallo,' antwoordde ze. Hij gaf haar een vluchtige kus.

'Loop maar mee, het is hier in het straatje.'

'Ik laat mijn spullen wel in de auto.' Ze liepen naast elkaar omhoog door het smalle, schuin lopende straatje.

Ze vond zijn huis leuk. Ze had een rommelig kamertje verwacht – gevreesd –, maar het bleek een Spartaanse kloostercel te zijn. Hij had niks aan de wanden, geen stoere posters of foto's, alleen een muur van boeken. Er stond een veldbed, met een bruine legerdeken onder zijn keurig

dichtgeritste slaapzak, er stond een onbedekte tafel met een oude houten keukenstoel – duidelijk de plek waar hij schreef – met daaronder een kartonnen doos met wat hij had geschreven. Op de scheidingswand tussen de twee kamers stond een oude blikken wekker te tikken met daarnaast een glas water met wat verse bladeren en bloemen van de Oost-Indische kers.

‘Mooie kamer,’ zei ze. ‘Hoeveel betaal je?’

‘Vijfenveertig per maand,’ zei hij. Hij liep onder de boog door naar de keuken. ‘Wil je thee? Ik heb Lipton of Japanse groene thee.’

‘Lipton is prima.’ Ze kon alleen maar aan zijn kleine tafel gaan zitten. Of ze kon zich gewoon uitkleden en op bed gaan liggen. Dan kwam hij binnen en lag ze daar naakt. Verrassing! Maar ze was helemaal niet van plan om met hem naar bed te gaan, in elk geval niet vandaag. Hij leek haar niet het type dat haar gewoon op bed zou duwen om haar te nemen. Ze voelde zich veilig. Ze liep naar zijn boeken toe.

‘Je hebt mooie boeken,’ riep ze naar hem.

‘Het meeste is ouwe troep van McDonald’s,’ zei hij. ‘Ken je die winkel? In Turk Street?’

‘In de Tenderloin?’

Hij kwam de kamer in met de theespullen, een koperen theepot en twee Japanse kopjes van terracotta. ‘Dat is de beste tweedehandsboekenwinkel van de stad. Ze hebben duizenden boeken en geen idee wat ze waard zijn. Hemingway vijftig cent, Melville vijftig cent, Norman Vincent Peale vijftig cent. Voor die lui is het allemaal vijftig cent.’

Ze dronken hun thee en praatten over boeken. Charlie had een radio-tje in de keuken staan en die zette hij aan. Rustige jazz weerklonk en Jaime ontspande zich. Al pratend wachtte ze op het moment dat hij tot daden zou overgaan. Ze vroeg zich af of hij een goede versierder was. Ze hoopte van wel, want zelf was ze verlegen. Dat idee had ze althans. Ze voelde zich wel een beetje verlegen. Ze wachtte af. Haar vriendje, dat Bill Savor heette, vond ze niet meer interessant. Hij was een vriendje bij gebrek aan beter. Bill Savor en Charlie Montel hadden niets met elkaar gemeen. Bill studeerde ook, maar geen literatuur, ook al wilde hij wel schrijver worden. Hij koos voor de onderwijsvariant, zodat hij altijd kon terugvallen op zijn lesbevoegdheid. Als je ergens op kon terugvallen, viel je zeker terug. Weg daarmee. Alles of niets. Dat was meer de lijn van Charlie. Of kleurde ze hem te romantisch in?

‘Ben je een romanticus? Of een realist?’ vroeg ze hem plompverloren.

‘In welk opzicht?’

‘Mijn vriendje is een realist.’

‘Als je een vriendje hebt, kun je misschien maar beter opstappen,’ zei Charlie, maar hij zag er niet uit alsof hij dat graag wilde. Hij had zich alleen niet laten overbluffen, dat was alles.

‘Nee, wat ik bedoel, hij is een schrijver, maar weet je, hij denkt dat je daar niet van kunt leven, dus doet hij de onderwijsvariant.’ Bla, bla, bla. Ze voelde dat ze bloosde. Kwam hij dan nooit in actie?

‘Waarom maak je je daar zo druk over?’ vroeg hij haar. Het was alsof hij haar gedachten kon lezen.

‘Hoe bedoel je?’

‘Ik ga je niet versieren,’ zei hij. ‘Als je me leuk vindt, kleden we ons uit en gaan we naar bed. Versieren is niet nodig.’

Hij grijnsde en nam een slokje van zijn thee. Zij grijnsde terug en kneep haar vingers samen in haar schoot. ‘Zo denk ik er ook over,’ zei ze. ‘Nou, ik stap maar eens op. Ik pak de bus wel, want jij bent nu al helemaal thuis.’

‘Nee, ik breng je wel.’

‘Dan ben je je parkeerplaats kwijt. Ik weet hoe moeilijk het is om een parkeerplek te vinden in North Beach. We komen hier wel eens in het weekend, weet je. Eindeloos rondrijden om een plekje te vinden...’

Charlie hoorde haar gewauwel aan en vroeg zich af waarom hij haar niet gewoon het bed in trok. Maar dat deed hij niet. Hij stond op, pakte haar handen, keek omlaag in die grote blauwe ogen en zei dat hij haar nu naar huis ging brengen. Zag hij teleurstelling? Hij wist het niet zeker.